

**УТВЪРДИЛ,
ДИРЕКТОР:П
/Р. Стоянов/**

ИЗВЪНРЕДЕН ИНСТРУКТАЖ

по Безопасност на движението по пътищата при усложнени есенно-зимни метеорологични пътни условия (снеговалеж, мокри, хлъзгави и заледени участъци), за учебна 2025/2026 година.

I. ПРЕПОРЪКИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ ЗА БЕЗОПАСНО ПОВЕДЕНИЕ КАТО ПЕШЕХОДЦИ

1. **НЕ ИЗБЪРЗВАЙТЕ ДА ПРЕСЕЧЕТЕ ПЛАТНОТО!** Много улици в населените места са без осветление и се налага преминаване пеш по неосветени маршрути. По възможност пресечете платното там, където е осветено. Ако ви предстои пресичане на място, където няма осветление, и в същия момент виждате фарове на приближаващ автомобил, в интерес на Вашата лична безопасност е **ДА ГО ИЗЧАКАТЕ ДА ПРЕМИНЕ** и тогава да пресечете. Не забравяйте, че шофьорът на приближаващия автомобил не Ви вижда в същия момент, в който Вие виждате фаровете на автомобила му, а **ЗНАЧИТЕЛНО ПО-КЪСНО**, когато вече **НЕ МОЖЕ ДА СПРЕ И ВИ ПРЕДПАЗИ!** Предпазливо би трябвало да действате и когато пресичате осветен участък.

2. **ПАЗЕТЕ СЕ ОТ ЗАСТИГАЩИ ВИ АВТОМОБИЛИ! СЛОЖЕТЕ СВЕТЛООТРАЗИТЕЛНИ ЗНАЦИ!** Ако се движите пеш в населено място по улица без тротоари, или извън населено място, още при поява в далечината на фарове на приближаващ автомобил в една от двете посоки, тогава **НЕЗАБАВНО ИЗЛЕЗТЕ ОТ ПЛАТНОТО** и изчакайте отминаването на автомобила. Не разчитайте погрешно, че шофьорът на застигащия ви автомобил **ЩЕ ВИ ВИДИ И ЩЕ ВИ ЗАОБИКОЛИ!**

3. **НЕ СЕ ОПИТВАЙТЕ ДА СПИРАТЕ АВТОМОБИЛИ!** Не се опитвайте да спирате автомобили “на автостоп”. При тези опити, ръкомахайки, Вие несъзнателно навлизате по-навътре в платното и се излагате на опасност да бъдете блъснати от автомобила, който се опитвате да спрете.

4. **ОБОЗНАЧЕТЕ СЕ, ЗА ДА БЪДЕТЕ ВИДИМ ПО-ОТДАЛЕЧЕ!** Ако е неотложно и неизбежно да вървите пеш по-тъмно, направете нещо нестандартно за вашата безопасност. Важно за Вашата безопасност дрехите да са с вградени светло отразителни елементи /»котешки очи»/ За да бъдете видими за шофьорите отдалече, при липса на светло отразителна жилетка, по възможност, облечете светла връхна дреха . Велосипедистите са длъжни при движение по тъмно да носят светло отразителни жилетки. Ако нямате подходяща дреха, може да носите светъл, добре забележим лек предмет. Така ще бъдете видим достатъчно отдалече.

5. **БЪДЕТЕ ПРЕДПАЗЛИВИ НА ХЛЪЗГАВА НАСТИЛКА!** Не избързвайте и не започвайте припряно пресичане на заснежено или заледено пътно платно, дори да ви се струва, че приближаващият автомобил се движи твърде бавно. В този момент неговият реален спиращ път е значително удължен. При съчетание с намалена от снеговалеж или мъгла видимост шофьорът ще ви забележи непосредствено пред автомобила си, когато е в **НЕВЪЗМОЖНОСТ ДА ВИ ПРЕДПАЗИ.** Не забравяйте и това, че вие пресичате заледеното и заснежено платно значително по-бавно, а в стремежа си да бързате можете да се подхлъзнете и паднете пред автомобила. Много често пешеходците биват блъскани,

когато от заснежен, непочистен тротоар внезапно слизат на платното, в опасната зона на автомобил, чийто водач е в невъзможност да спре.

6. НЕ БЪДЕТЕ ПРИПРЯНИ НА АВТОБУСНАТА СПИРКА! Когато заедно с много други хора чакате автобуса на спирката, не се втурвайте към него още преди да е спрял. Площта за чакане е най-често заледена. Блъскайки се с останалите, може да се подхлъзнете и да попаднете под колелата на спирация автобус. Същото се отнася и за опитите за догонване на потеглящ автобус. Вечер шофьорът на автобуса трудно може да забележи на огледалото за обратно виждане опита за качване в последния момент. При слизване от автобуса не се насочвайте веднага да пресичате платното пред него, защото така ще се окажете в опасната зона на автомобил, който в този момент го заобикаля. Изчакайте автобусът да потегли и тогава потърсете мястото за правилно пресичане, при добра видимост в двете посоки.

7. ОСИГУРЕТЕ СИ ДОБЪР ОБЗОР И ВЪЗПРИЕМАНЕ НА ШУМА ПРИ СНЕГОВАЛЕЖ! Дебелите и тежки върхни дрехи, вдигнатите яки, шаловете и шапките правят пешеходците по-бавни и трудно повратливи. Това ограничава възможностите им да наблюдават обстановката по пътя или улицата както, примерно, през лятото. Ушанката и шалът на пешеходеца му пречат да чуе шума на двигателя на приближаващ автомобил, звукът допълнително се поглъща от обилния снеговалеж и снежната покривка. Затова бъдете нащрек и по възможност си осигурете максимално добро възприемане на шумовете от превозните средства.

8. ПРИ ОБИЛЕН СНЕГОВАЛЕЖ И ПРИБЛИЖАВАЩ АВТОМОБИЛ ИЗЛЕЗТЕ ИЗВЪН ПЛАТНОТО! Движещите се пеш при обилен снеговалеж са още по-трудно забележими за шофьорите – и поради снежната пелена пред фаровете, и поради побелелите им върхни дрехи. В такава ситуация, за да не стане злополука, е много важно пешеходците да напуснат платното или изчистената ивица от него до отминаването на приближаващ отпред или отзад автомобил. Подобна е ситуацията и при гъста мъгла. Запомнете добре, че шофьорите на приближаващите автомобили Ви виждат далеч по-късно, отколкото предполагате. Затова по-добре бъдете извън платното докато отминат!

9. НЕ СЕ ПЪРЗАЛЯЙТЕ ПО ПЪТНОТО ПЛАТНО! Пързалката не трябва да съвпада с платно с автомобилно движение. Всяка зима има нещастни случаи със загинали при злополуки деца, блъснати от автомобили, когато те са се пързали по наклонена улица и внезапно /при невъзможност да спрат/ са излезли с шейни пред движещи се автомобили на кръстовище в края на своята “писта”.

II. ПРЕПОРЪКИ КЪМ ВОДАЧИТЕ НА МПС ПРИ ЗИМНИ УСЛОВИЯ

Зимните условия са предизвикателство за всеки шофьор. Тогава пътните и метеорологичните условия са непредсказуеми и е изключително важно да се съобразявате с тях. Основните правила за безопасно шофиране през зимата са повишено внимание, по-ниска скорост и адекватни реакции. За да бъде максимално безопасно шофирането през зимата е от изключително значение първо да подготвите автомобила си:

1. Погрижете се за гумите - от 15 ноември до 1 март трябва да са за зимни условия или с минимална дълбочина на протектора 4 мм.
2. Сменете водата с антифриз.
3. Проверете изправността на чистачките и подменете перата.
4. Проверете дали работи парното.
5. На път потегляйте само с изправни спирачки;
6. Поставете в багажника вериги за сняг и въже за теглене;

7. Поддържайте чисти, видими, регулирани и в изправност фаровете, стоповете, габаритите и мигачите;

8. Не подценявайте локвите и рисковете от аквапланинг;

9. При попадане в пътнотранспортно произшествие или в друга рискова ситуация сигнализирайте на телефон 112.

10. Спазвайте по-голяма дистанция.

11. Следете внимателно заобикалящата Ви обстановка и останалите участници в движението.

12. При спиране избягвайте рязкото натискане на спирачката върху хлъзгава повърхност. Спирането трябва да бъде много постепенно, за да не се блокират колелата, което ще причини хлъзгане и загуба на управлението на автомобила. Ако това се случи трябва да отпуснете педала на спирачката, за да се получи отново сцепление. След това отново натиснете спирачката, постепенно, като продължите да използвате спирачната сила на мотора.

13. За да намалите скоростта, използвайте скоростите, като връщате постепенно предавките към по-ниски, вместо да натискате спирачката.

14. При изкачване, можете да използвате по-висока предавка от тази, която използвате при сухо време, за да не се пързаяте.

15. При потегляне върху сняг трябва да подавате много постепенно газ, за да избегнете рисковете от хлъзгане. Ако колелата се плъзнат, включете на по-висока скорост, за да намалите силата, приложена върху тях.

16. При завой намалете скоростта преди да навлезете в него, като се стараете да запазите движението по права линия. За да вземете завоя, Вашето въздействие върху волана трябва да бъде плавно и постоянно. Това ще предотврати отлепяне на гумата от пътната настилка, което прави автомобила труден за управление. В завоя, запазете бавна и равномерна скорост.

17. При загуба на контрол на предните колела трябва да намалите скоростта като постепенно освободите педала на газта, за да си възвърнете сцеплението. Ако е необходимо натиснете леко спирачката без да блокирате колелата.

18. При загуба на контрол на задните колела, ако все още имате сцепление на предните, при автомобили с предно предаване, ускорете скоростта, за да възстановите равновесието. При автомобили със задно предаване, постепенно отместете крака си от педала на газта докато задните колела си възвърнат сцеплението. Ускорете плавно до достигане на желаната скорост. Не трябва да натискате спирачката, защото това ще доведе до увеличаване на дисбаланса отзад.

19. Не превишавайте скоростта. Не забравяйте, че в населените места се движат много забързани и разсеяни пешеходци, някои от тях под въздействието на алкохола, както и деца. Те могат внезапно да се появят пред автомобила. Най-уязвими са възрастните пешеходци, пресичащи платното внезапно и неправилно.

20. Не сядайте зад волана, ако не са изминали поне 8 часа от времето на употреба на алкохол, както и непосредствено след обилно нахранване.

21. Поставайте непременно предпазните колани преди всяко пътуване и настоявайте всички Ваши спътници в автомобила да сторят това.

Вслушвайте се в съветите на вашите родители, когато ви разясняват основните правила за движение по пътя. Вярвайте им! Те най-много от всички желаят да опазят вашия живот и здраве!

Безопасността на движението е право и отговорност на всеки от нас. Да бъдем толерантни и отговорни водачи или пешеходци на пътя, да спазваме правилата за движение с цел намаляване на нещастията по пътищата.